

**ETIČKI KODEKS PONAŠANJA I PRAVILA
ZA SAPO
KLUBOVE, SUDIJE ,SLUŽBENA LICA, KOREOGRAFE,
TRENERE, TAKMIČARE I PRATIOCE**

ETIČKI KODEKS PONAŠANJA I PRAVILA ZA SAPO I IDO SUDIJE:

PRIHVATANJE I ODGOVORNOSTI

1. Odgovornost sudije je da ima važeću sudijsku licencu dobijene od sudijske komisije SAPO-a ili IDO-a
2. Kad sudija jednom prihvati mesto sudije na zvaničnom SAPO ili IDO takmičenju u slučaju da je sprečen da dodje i izvrši prihvaćenu obavezu odmah moraja izvestiti organizatora i Sportskog, Sudijskog i Takmičarskog direktora ukoliko nije u stanju da izvrše svoju obavezu,
3. Pre nego što dodju da sude, sve sudije moraju potpuno vladati znanjem potrebnim za vršenje svoje obaveze, biti obavestene o sudijskim procedurama, pravilima, propisima 4-D sistemu sudjenja, zajedno sa alternativnim metodom sudjenja metodom X /krstića/ odnosno utvrđivanja takmičara koji će biti izabrani za sledeću rundu,
4. Oni moraju pohađjati sudijske seminare i/ili sastanak pre takmičenja, kojim će rukovoditi odgovarajuće službeno lice
5. Sve nacionalne sudije i međunarodne sudije SAPO-a koje sude na IDO takmičenjima imaju rok od godinu dana da nauče elemntarni nivo Engleskog jezika i moraju shvatiti da ako ne govore engleski, njihova je odgovornost da uz sebe imaju ličnog prevodioca sa engleskog sve vreme sudjenja.
6. Sudijne ne moraju prihvatiti naimenovanje da sude na zvaničnom takmičenju ako oseće da nisu kompetentni da sude discipline koje su im dodeljene.

OBAVEZE ZA VREME SUDJENJA

1. Sudije će se ponašati na profesionalan način sve vreme, pre, za vreme i posle takmičarskog programa.
2. Sudije uvek treba da sede odvojeni jedan od drugoga i od gledalaca i ne treba da se savetuju ni sa kim gledajući njihove rezultate. Međunarodne sudije SAPO-a koje ne znaju dobro Engleski jezik kada sude na IDO takmičenjima mogu sedeti sa svojim ličnim prevodiocem.
3. Sudija nikad neće davati uvredljive izjave protiv drugog sudije, organizatora, učitelja, trenera, takmičara ili drugih lica, i mora se rukovoditi sve vreme u skladu sa etičkim principima.
4. Sudije se moraju obavezati da ne komentarišu svoje bodove, sistem bodovanja ili stavove pre, za vreme ili posle takmičenja koje su sudili. Svoja lična mišljenja mogu izneti nakon što napuste takmičenje ili na raznim SAPO ili IDO seminarima ili sastancima .
5. Tokom sudjenja svi kontakti moraju biti vodjeni preko glavnog sudije. Svi problemi moraju biti razmatrani sa diskrecijom , direktno sa glavnim sudijom.
6. Glavni sudija će uvek postaviti asistenta ili jednog od članova sudijske porote da ga predstavlja kad ne može da prisustvuje ili kad mu je potrebna pomoć u rešavanju problema.
7. Kad god vrše službenu dužnost, sudije bivaju obučeni profesionalno.
8. Sudije će se uzdržavati od konzumiranja bilo kog alkoholnog pića ili konzumacije bilo kakve zabranjene droge dok su u sudijskoj poroti ili dok su na vidiku publike za vreme događanja. Ni pod kakvim uslovima neće biti prihvaćena opijenost za vreme rada u sudijskoj poroti. Svaki prekršaj će rezultirati momentalnim

povlačenjem iz sudijske porote i odmah će biti prosledjen disciplinskom organu SAPO-a ili IDO-a

Sve sudije će se uzdržavati sledećeg dok su na poziciji sudije:

- 9.1. Nisu dozvoljena nikakva video i audio snimanja niti fotografisanje,
- 9.2. Korišćenje mobilnih telefona je zabranjeno i ako se koristi na svoju ruku mora biti skriveno od publike. Telefoni ne mogu biti nošeni za vreme sudjenja na takmičenju
- 9.3. Bilo kakav kontakt sa takmičarima, trenerima, učiteljima ili ostalim osobljem je striktno zabranjeno.
- 9.4. Obaveštavanje takmičara na bilo koji način je zabranjeno,
- 9.5. Očigledno favorizovanje bilo kog takmičara nije prihvatljivo,
- 9.6. Neučtive opaske ili pokreti ka bilo kome tokom službene sudijske dužnosti će momentalno rezultirati uklaňanjem iz sudijske porote,
- 9.7. Kad sudi na parteru ili podijumu, svaki sudija mora kružiti po unutrašnjosti plesnog podijuma i ne smeju se okupljati na jednom utvrđenom mestu, stalno prolazeći iza drugog sudije i ne zaklanjajući ničiji vidik. Molimo Vas upamtite, kad ste na toj dužnosti, na vidiku ste publike, takmičara i drugih zvaničnih lica i morate se uzdržati od pušenja, žvakanja žvakaćih guma i morate sve vreme takmičenja vršiti službenu dužnost u maniru zvaničnog predstavnika SAPO-a ili IDO-a.

SUDJENJE I SUDIJSKA PROCEDURA

1. Sudjenje se uvek mora obaviti na fer i nepristrasan način ni sa kakvim nacionalnim, klupskim ili drugim pristrasnim favorizovanjem takmičara što bi moglo da utiče na objektivnost sudjenja i regularnost takmičenja. Sudije moraju znati da je sudijski komitet, zajedno sa predsedništvom stalno u pripravnosti da uvidi pristrasnost i nefer sudjenje svakog pojedinog sudije. U slučaju da postoje jaki dokazi da je pokazano nacionalno, klupsko ili drugo favorizovanje za vreme sudjenja na takmičenju odmah će biti pokrenuta istraga i slučaj predat disciplinskom komitetu. Ako se utvrdi krivica u disciplinskom postupku to može značiti momentalno ukidanje licence prestupnika za sudjenje u SAPO-u ili IDO-u.
2. Sudije će jasno mastilom uneti sve oznake sudjenja (ocene). Sve ispravke će biti precrtane, sa jasno naznačenim namerama sudije.
3. Sve prepravke moraju biti ratifikovane inicijalima sudije na vrhu obrasca.
4. Sudije bi uvek trebalo da dvaput provere traženi broj krstića.
5. U finalnoj rundi, dve grupe sudijskih papira bi trebalo da budu popunjene, jedna za proveru a jedna da bi koristila sudiji za javno podizanje ocena i taj papir ostaje kod njega.

10. DISCIPLINARNO DELOVANJE

Sudija može izgubiti svoju licencu iz sledećih razloga:

- Nakon što je postavljen da sudi takmičenje, odsustvuje bez opravdanog razloga,
- Ako, pošto je naimenovan da sudi takmičenje, ne obavesti organizatora da neće biti u mogućnosti da sudi na takmičenju.
- Ako se ponaša nemoralno, neprofesionalno ili neprilagodljivo i tako se odnosi prema SAPO ili IDO organizaciji ili takmičenju,
- Ako ne učestvuje na seminaru za licencu najmanje jednom u tri godine.
- Ako SAPO ili IDO discipliniski komiteta tako odluči

ETIČKI KODEKS PONAŠANJA I PRAVILA ZA SAPO I IDO TAKMIČARE

ETIČKO PONAŠANJE

1. Takmičari će uvek igrati dostojanstveno, lepo i sportki se ponašajući.
2. Takmičari će ostale takmičare tretirati na način na koji bi oni sami želeli da budu tretirani
3. Svi takmičari moraju razumeti da ne moraju biti samo dobri pobeđnici, već i dobri gubitnici.
4. Nasilje i zastrašivanje organizatora, sudija, službenih lica i takmičara neće biti tolerisana, na ili van podijuma pre, za vreme i posle takmičenja
5. Takmičari moraju svojim savesnim ponašanjem, dati motiv svim potencijalnim takmičarima, koji događaj posmatraju iz publike.

PONAŠANJE U BACKSTAGE-u NA ILI OKO PODIJUMA

1. Takmičari se moraju pristojno ponašati u backstage-u
2. Takmičari moraju biti ljubazni prema ostalim takmičarima i ne smeju na bilo kakav način uticati na nastup sledećeg takmičara.
3. Takmičari moraju biti tihi i uzdržani tokom istežanja ili vežbanja i zagrevanja dok čekaju svoj red da se takmiče.
4. Takmičari se maksimalno moraju truditi da svlačionice, toalete i predeo backstage-a ostave čistim i da otpatke bace na za to predviđeno mesto.
5. Takmičari moraju obratiti pažnju da suvišnim pitanjima ne uznemiravaju zvanična lica takmičenja (sudije, organizatore

PONAŠANJE PREMA PUBLICI

1. Takmičari moraju tretirati ostale takmičare bez obzira iz kojeg su kluba ili koje nacije sa poštovanjem i uzdržavanjem od nepotrebne buke ili neukusnih i nepotrebni pokreta pre, za vreme i posle izvođenja svoje takmičarske tačke
2. Takmičari i njihovi fanovi bi trebali da se uzdrže od prevelike buke, koja smeta sudijama, publici ili takmičarima.
3. Takmičari mogu biti diskvalifikovani ako su odgovorni za bacanje bilo kakvog predmeta na podijum ili gledalište i ako na taj način ometaju izvođenje bilo kojih takmičara.
4. Takmičar je dužan da ceni prisustvo svakog gledaoca, a da se trudi da na eventualne povike ili pogrđne komentare uzvrati profesionalnim stavom, tj. ignorisanjem.
5. Ova tačka kodeksa vrlo važna iz razloga da je publika tu zbog takmičara, ali i da su takmičari tu zbog publike i jedino takvim stavom postićemo cilj, što znači kompletan događaj.

PONAŠANJE VAN TAKMIČARSKOG PODIJUMA

1. Takmičari će se uvek ponašati na dostojanstven način dok učestvuju na bilo kom SAPO ili IDO takmičenju, bilo da su u takmičarskoj prostoriji ili u hotelu, restoranu ili drugoj prilici. Nepristojno ponašanje može dovesti do diskvalifikacije sa takmičenja.
2. Ma koja vrsta nasilja, agresije prema takmičarima, službenim licima, sudijama i publici prema objektima na takmičenju ili bilo kome drugom, može rezultirati isključenjem i suspendovanjem sa SAPO ili IDO takmičenja
3. Svaki akt na lokalni zakon može dovesti do momentalne diskvalifikacije i suspendovanja sa SAPO ili IDO takmičenja.

4. Takmičari su dužni da iznesu breme popularnosti i da se prema istom ponašaju pre svega odgovorno, jer bi mogli mnogim potencijalnim takmičarima da predstavljaju uzore.

BITI DOBAR SPORTSKI I PLESNI AMBASADOR

1. Takmičarska je odgovornost da se uvek odnosi ljubazno prema takmičarima i drugim licima i da uvek bude dobar sportista. Svi bi trebalo da rade zajedno kako bi svako takmičenje učinili upamćenim po takmičarima koji se svi međusobno prijateljski odnose, uvažavaju i poštuju.

DATI PUBLICI SLIKU ONOGA ŠTO PLES STVARNO JESTE

1. Tokom plesnog izvođenja plesači moraju shvatiti da publici trebaju da pruže pravilnu sliku i dojam svog nastupa
2. Obraćajući pažnju i na ponašanje i vežbanje pored podijuma, takodje brinemo o kompletnoj slici plesa, čak i ako je samo priprema za nastup treba imati u vidu da možda baš to neko posmatra, a da ples i tada treba lepo da izgleda.
3. Muzika: Muzika bi uvek trebala da odgovara starosnom uzrastu takmičara i ne bi trebalo da sadrže nepristojne reči, naročito u pionirskoj i junirskoj uzrasnoj kategoriji. Naročito moraju biti oprezni koreografi koji ne znaju dobro engleski jezik pa često tekst pesme koju takmičar koristi za vreme svoje numere izuzetno odudara od postavljene koreografije i priče koju ona nosi.
4. Tema i koreografija: Trebalo bi da budu prilagodjeni starosnom uzrastu takmičara i da ne sadrže vulgarne i napadne pokrete koje ne odgovaraju godištu takmičara.
5. Kostim: Plesni kostim bi trebalo takodje da odgovara starosnoj kategoriji takmičara i da ne budu napadni. Trebalo bi da uvek budu napravljeni sa ukusom.
6. Opšti utisak: Opšti utisak koji plesač stvara za vreme svog učešća na takmičenju bi trebalo da bude sa dozom dobrog ukusa i nenepadan za bilo koga iz publike.

Neadekvatna muzika, tema, koreografija, kostim ili opšti utisak mogu rezultirati gubitkom bodova, sveukupno slabijom ocenom, takodje diskvalifikacijom.

SAPO ETIČKI KODEKS PONAŠANJA ZA INSTRUKTORE, UČITELJE, TRENERE , KOREOGRAFE i PREDSTAVNIKE KLUBOVA

1. Svi instruktori, učitelji, treneri , koreografi i predstavnici klubova će se profesionalno ponašati uvek kada učestvuju na SAPO i IDO takmičenjima. Na takmičenjima uvek moraju da učestvuju dostojanstveno, sa dobrim sportskim ponašanjem.
2. Svi instruktori, učitelji, treneri , koreografi i predstavnici klubova su direktni učesnici svakog takmičenja i da samim tim privlače pažnju i pre svega predstavljajući svoju Organizaciju, ali i plesni svet uopšte, čine kompletan utisak jednog takmičenja.
3. Svi instruktori, učitelji, treneri , koreografi i predstavnici klubova će uvek poštovati ostale instruktore, učitelje, trenere , koreografe i predstavnike iz drugih klubova i uzdržavaće se od vredjanja njih , ostalih takmičara, sudija, službenih lica i publike.
4. Svi instruktori, učitelji, treneri , koreografi i predstavnici klubova imaju pravo da provere rezultate svakog takmičenja, ali to mora biti učinjeno diskretno sa organizatorom, glavnim sudijom i licem koje obavlja obradu rezultata takmičenja. Jednom donetu sudijsku odluku instruktor, učitelj, trener, koreograf i predstavnik kluba mora prihvatiti bez svadje, i ako je potrebno detaljnije

analiziranje konkretnog slučaja, mora se pismenim putem obratiti disciplinskom organu, sudijskom, takmičarskom ili sporskom direktoru ili glavnom sudiji.

5. Ni pod kojim uslovima instruktori, učitelji, treneri ,koreografi i predstavnici klubova ne mogu potkupiti, pretiti, uznemiravati ili drugačije zastrašiti organizatora, sudiju ili službeno lice SAPO-a ili IDO-a. U tom slučaju može doći do momentalnog udaljavanja sa zakmičenja i pokretanja odgovarajućeg disciplinskog postupka.
6. Instruktori, učitelji, treneri , koreografi i predstavnici klubova nikada ne mogu sudijama direktno prići sa pitanjima kako je ili zašto sudio na taj način kako je sudio ili da pita kojim se kriterijuma služio pri proceni tokom sudjenja.

DUŽNOSTI INSTRUKTORA, UČITELJA, TRENERA. KOREOGRAFA I PREDSTAVNIKA KLUBOVA

7. Odgovornost i dužnost instruktora,učitelja,trenera,koreografa i predstavnika klubova je da bude siguran da su svi takmičari koje on predstavlja i vodi pročitali i da su potpuno obavešteni o ovom dokumentu koji je satavni deo Takmičarskog pravilnika SAPO-a i nalazi se na našem sajtu www.sapo.co.yu.
8. Dužnost instruktora,učitelja,trenera,koreografa i predstavnika klubova je da na vreme i blagovremeno preda muziku organizatoru, i da najbrže moguće reaguje ukoliko se pojavi bilo kakva nesjasnoća ili problem oko njenog emitovanja(neispravan disk, pogrešan disk, slab snimak, preskakanje muzike, nepripremljen tonac...)
9. Dužnost instruktora,učitelja,trenera,koreografa i predstavnika klubova je da steknu uvid da li se njihovi takmičari fino ponašaju na samom takmičenju i u ostalim ustanovama i objektima koje prate takmičenje kao i u hotelu i restoranima.
10. Isto tako njihova dužnost je se postaraju da se njihovi takmičari odnose sa poštovanjem prema ostalim takmičarima, koleagama, sudijama i službenim licima i da ne ometaju zagrevanje iza kulisa ili pred auditorijumom ili u hali gde se takmičenje održava.
11. Takodje njihova dužnost je da predvide da njihovi plesači budu spremni za izvođenje u odgovarajuće vreme
12. Takodje je njihova odgovornost da predvide da li im takmičari ostaju u ili oko takmičarske hale dok se priprema sledeća runda takmičenja u kojoj oni treba da učestvuju, jer nema mogućnosti ponovnog igranja zbog blagovremenog nedolaska na podijum
13. Instruktori,učitelji,treneri,koreografi i predstavnici klubova čiji takmičari udju u finale, moraju pripremiti svoje takmičare za finalnu svečanu ceremoniju dodele priznanja bez obzira da li su ono zadovoljni ostvarenim plasmanom. Takmičari trebaju svoje plasmane i diplome , medalje i pehare da prime dostojanstveno.
14. Instruktori,učitelji,treneri,koreografi i predstavnici klubova bi uvek trebalo da budu obavešteni o satnici i njihovi takmičari uvek spremni najmanje sat vremena pre naznačenog vremena.
15. Instruktori,učitelji,treneri,koreografi i predstavnici klubova moraju podučavati svoje takmičare da moraju biti ne samo dobri pobednici već i dobri gubitnici i da moraju dostojanstveno učestvovati na takmičenju ponašajući se sportski.
16. Instruktori,učitelji,treneri,koreografi i predstavnici klubova moraju imati uvid da li su njihovi takmičari ostavili svalčionice, toalete i backstage čistim i da li su otpatke bacali na odgovarajuća mesta.

ETIČKI KODEKS PONAŠANJA I PRAVILA ZA SAPO PRATIOCE I NAVIJAČE KLUBOVA

1. Njihova je dužnost je da se uvek odnose ljubazno prema takmičarima, sudijama , službenim licima , navijačima iz drugih klubova i drugim licima i da uvek bude dobar navijači. Svi bi trebalo da rade zajedno kako bi svako takmičenje učinili upamćenim po fer navijanju gde se svi međusobno prijateljski odnose, uvažavaju i poštuju.
2. Pomenuta lica su indirektni učesnici svakog takmičenja, ali i direktno odgovorni za utisak o Plesnoj Organizaciji, uopšte. S tim u vezi, moglo bi se dogoditi da komplet utisak fantastičnih rezultata jedne Plesne Organizacije, recimo ugroze nesavesni navijači ili pratioci kluba.
3. U kojoj meri pomenuta lica učestvuju u Takmičenju, govori podatak da je moguće čak i prekinuti takmičenje usled vandalskog ponašanja pojedinaca, a Plesnu Organizaciju koju bodre mogu dovesti u vrlo nezavidnu situaciju, pa čak i do isključenja iz Asocijacije.
4. Plesne Organizacije su dužne da najsavesnije moguće pripreme svoje navijače i pratiocima da u, skladu sa kodeksom prisustvuju takmičenju i liše svoj Klub, ali i sve prisute bezpotrebnih problema i neprijatnosti.

GENERALNE OBAVEZE KLUBOVA

1. Da pristupanjem i članstvom u SAPO-u i preko njega u IDO-u ne mogu da budu članovi drugih Asocijacija i Organizacija koje imaju iste nazive takmičarskih disciplina u svojim pravilnicima kao što ih ima SAPO i IDO.
2. Ukoliko se utvrdi da je neki klub prekršio ovo pravilo biće pokrenuta automatska suspenzije svih takmičara tog kluba na SAPO i IDO takmičenjima.
3. Takmičari kluba registrovani u SAPO-u i preko njega u IDO-u ne mogu da učestvuju na takmičenjima drugih Asocijacija i Organizacija koje imaju iste nazive takmičarskih disciplina u svojim pravilnicima kao što ih ima SAPO i IDO.
4. Ukoliko se utvrdi da je neki klub prekršio ovo pravilo biće pokrenuta automatska suspenzije svih takmičara tog kluba na SAPO i IDO takmičenjima.
5. Dužnost kluba je da na početku takmičarske sezone sa ovim pravilnikom upozna sve članove, takmičare, sudije, instruktore, voditelje, učitelje, trenere, koreografe, službena lica, roditelje takmičara, pratiocima, simpatizere i navijače svoga kluba koje dovodi na SAPO i IDO takmičenja. (Sugerišemo klubu da ovaj pravilnik drži redovno okačen na oglasnoj tabli kluba).
6. Dužnost svakog kluba je da sa pečatom i potpisom ovlašćenog lica prihvati ovaj pravilnik.

Predsednik

Miodrag Kastartović